

نداریم با استنطاق بجزس بیت نمائید کان فیلاً از زمین
 خارج و تقاضای داریم که در صورت لایحه جامع و کاملی که
 املاک مردم با هم مترد کردد سریع بفرماید که پس از ۲۰
 سال آرا را کمی در پیچاگر کمی بقی خود برسم. انظر ف مالکین
 شمال دارای چند امتیاز.

۴- طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه
 راجع با اصلاح بودجه سال ۱۳۳۰

رئیس - لایحه اصلاح بودجه سال ۱۳۳۰ مطرح است
 گزارش کمیسیون خوانده میشود.
 گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی.
 لایحه شماره ۶۶۲۰۸ دولت راجع با اصلاح قانون بودجه
 سال ۱۳۳۰ کشور در کمیسیون بودجه با حضور آقای وزیر
 دارایی مطرح و در مدت دور و مطالعه قرار گرفته با توضیحاتی
 که آقای وزیر دارایی بیان نمودند در نتیجه مواد پیشنهادی
 با اصلاحاتی تصویب اینک گزارش آرا برای تصویب مجلس
 شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس - آقای رضوی.
 رضوی - بنده قبل از دستور اجازه خواسته بودم.
 رئیس - فیلاً لایحه مطرح شده بدینجا صحبت بفرمایید
 مذاکره در کلیات این لایحه است. آقای انوار در کلیات
 فرمایشی داشته بفرمایید.
 انوار - بنده با کلیاتش در اصل مطرح شدن این لایحه
 دارم و یک مخالفتی هم دراصل خود این لایحه و یک مخالفتی هم
 در کلیات دارم که اصلاً رأی نمیدهم. اما مخالفت اول بنده
 با طرح این لایحه است مطابق ماده ۳ از مواد نظامنامه داخلی
 مجلس شورای ملی که بربروز هم آقای دشمنی کاملاً این
 موضوع را در مجلس اظهار کرده و ادعا میفرمایند ذکر کرد
 و با آن منطبق دیگر خیال همی کردم در سریه این جزئیات را
 تکرار کنند (بناید لایحه که بیست و چهار ساعت قبل طبع و
 توزیع نشده است معلوم میشود، بیش از آن بیانی که ایشان
 کرده بدینجا هم علم هم این است که ناچار همی ندر کرد
 و تا کرانگ کم زیر ۱۱۰۰ تکرار نکنم و ندر که در هم ناچار

نظامنامه داخلی ازین مهرد و نظامنامه که رفت انتظامات
 مجلس هم ازین مهرد انتظامات که رفت دیگر هیچکس در
 مملکت مرتب نمیشود پس اولین قدمی که باید ما در مملکت
 برداریم این است که حفظ انتظامات را بکنیم پس عقیده بنده
 این است که همانطور که آقای دشمنی ندر کرده ما وقتاً
 نظامنامه خودمان را حفظ کنیم این سریع ماده نظامنامه
 داخلی مجلس است که هر لایحه‌ای که در مجلس شورای ملی
 مطرح میشود چه یک شوری باشد چه دوشوری باشد چه غیر
 از این باشد باید ۲۴ ساعت قبل طبع وین نمایندگان توزیع
 شده باشد. بی بنده سابقاً از این موضوع نداشتیم باختصاص
 کند روزنامه اطلاعات را که چاپ کرده بود و منتشر کرده
 بود و کره این لایحه امروزه که از کمیسیون گذشته همین
 الان بدست بنده و در قفا رسیده است این است که بنده اظهار
 نظامنامه میکنم که نظیر مطلب گذشته واقع شود و هر کس
 اگر دید بر خلاف نظامنامه و قضا شده حق اعتراض دارد و
 بنده این را اعتراض میکنم.

رئیس - آقای د دکتر ملک زاده.
 عدله از نمایندگان نیستند.
 رئیس - آقای امیر تیمور موافقتی با مخالف؟
 امیر تیمور - مخالف هستم آقای و در ماده اول عرض دارم
 وقت مطرح شد عرض میکنم ولی در کلیات عرضی ندارم.
 طبعاً طبعی است - پس تکلیف اعتراض آقای انوار چه شد؟
 رئیس - رأی گرفته میشود برورود در شور بود.
 عدله از نمایندگان - بنده خود رأی گرفت هنوز مذاکره
 در کلیات نشده است.
 انوار - جواب اظهار نظامنامه بنده باید داده شود.
 دشمنی - اجازه میفرماید؟
 رئیس - بفرمایید.
 دشمنی - هنوز که کسی در کلیات لایحه صحبت نکرده
 که بفرمایند رأی برورود در شور مواد گرفته میشود فقط
 آقای انوار اشکال داشتند و اظهار نظامنامه کردند و باید
 جواب ایشان داده شود در درجه اول راستی حضرت مستطاب عالی

رأی بگیرد باینکه این لایحه مطرح شود یا نه پس از اینکه
 رأی داده شد آنوقت تازه کلیات لایحه مطرح خواهد شد و
 تازه آقایانی که اجازه خواسته اند صحبت میکنند.
 رئیس - اینجا در کلیات آقای آقا سید یعقوب نامشان
 را مخالف بلاجه ثبت و یادداشت کرده اند بعد از اینک
 بدون مخالف یادداشت کرده صحبت شان را هم کرده حالا
 باید رأی گرفته شود برورود در شور مواد.

انوار - اجازه میفرماید؟
 رئیس - بفرمایید.
 انوار - صورت مجلس حضرت است که این کمیسیون این یک
 چیزی باشد که بتوان منکرش شد. شما اول فرمودید این
 لایحه مطرح است بنده هم اظهار نظامنامه کردم که لایحه
 ۲۴ ساعت قبل طبع و توزیع نشده باید اول تکلیف اظهار
 نظامنامه که انظر گرفته شده همین وقت باید وارد در کلیات
 بشوم.

رئیس - شما اینجا نوشته‌اید در کلیات مخالف هستید.
 انوار - درست است ولی پس از طرح شدنش هنوز که
 طرح نشده صحبت ما در شرایط نظامنامه و طرح لایحه
 است باید تعیین تکلیف اظهار نظامنامه را بفرمایید آنوقت
 اگر لایحه قرار شد مطرح شود بنده در کلیات مخالف هستم
 و از ماده اول تا آخر مخالف هستم ولی فیلاً اظهار نظامنامه
 کردم آقا باید جواب مرا بفرمایید آنوقت.
 رئیس - شما میگویید در کلیات مخالف هستم. شما را
 می‌خوانند. در کلیات حرف میزنید.

انوار - کی در کلیات حرف زد آقای؟ اظهار نظامنامه
 کردم.
 رئیس - پس رأی میگیرم به طرح شدن این لایحه
 آقایان مراقبتی بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
 حالا آقایان بازمه میخوانند مذاکره در کلیات بفرمایند
 بفرمایند. آقای انوار مخالفید بفرمایید.
 (آقای انوار از مجلس خارج شدند)
 رئیس - آقای امیر تیمور مخالفید بفرمایید.

امیر تیمور - در کلیات عرضی ندارم در ماده اول صحبت
 خواهم کرد.
 رئیس - آقای د دکتر ملک زاده.
 (بعد از نمایندگان کان - بیستند آقا)
 رئیس - پس رأی گرفته میشود برورود در شور مواد
 آقایان مراقبتی بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
 ماده اول خوانده میشود.
 ماده اول - وزارت دارایی عجز است اشکالات حقوق
 موضوع قانون ششم آبان ۱۳۳۰ را در پنج ماه آخر سال ۱۳۳۰
 از محل صرفه جویی اعتبارات بودجه کشور بپردازد.
 رئیس - آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - بنده بطور مصل امروز نظر بفرمایید خود را
 راجع باین لایحه و مطالب دیگر راجع بقسمتهای مالی
 و اعتباری در کمیسیون بودجه خدمت آقایان قفا و نظای
 عترت کمیسیون بودجه ندر کردم. عرض بنده اینجا راجع
 بساده اول در موضوع صرفه جویی است خواستم بازمه
 متذکر باشم که اگر بودجه کل کشور توجه نباشد شاید
 یک نشت بودجه خرج و مصارف غیر لازم و مصارف لو کس
 و تبذیر میشود و البته این موضوع که اینجا امروز خدمت
 آقای وزیر دارایی عرض میکنم از نقطه نظر اعتراض ایشان
 نیست بلکه از نظر برتریهای گذشته است و حالا بدون
 ندر عرض میکنم ایشان چون تصدیق قاطع دارند باینکه
 باید تکر جوائی حقیقه در سدد اصلاح بر آند این نظر
 عرض میکنم شاید اطلاع داشته باشند در حدود ماه دو سده است
 بیست هزار تومان دولت کسرابه عمل ادارات و مؤسسات
 وزارت دارایی را در تهران میدهد در صورتیکه مؤسسات وزارت
 دارایی حقیقتاً معلوم شد برای ما دیناری ارزش ندارد و از
 این قبیل خارج میشود و زائد باید حتماً جلوگیری بشود
 از این گذشته مسئله انوبیل هالی است که دولت دارد و این
 انوبیلها بقدری زیاد است که بشود نفقات اجزاء و لریده
 وزارتخانه انوبیل هست که هر یک از اینها از ده هزار و
 بیست هزار و پانزده هزار تومان ارزش دارد و هر کدام ماه

میله مسافه برای پرداخت است یعنی اگر ما در شهریور ماه انعقاد داشته باشیم یک پولی بگیریم در مرداد ماه میتوانیم باین وسیله پول ملطیکه دولت را بپردازیم و بعد در شهریور در آرزوی آمدن که وصول شد یعنی آن بنگلاریم و بدهیم و این از نقطه نظر اقتصادی فوائد زیادی دارد هم کمک هم کند باسکناس و هم کمک می کند باینکه مردم از سرفه جوئی هائی که دارند استفاده بیشتری بکنند و هم بدولت اجازه میدهد که بتواند دیون خودترا بدون هیچ نوع معطلی بپردازد متأسفانه این روش کار و این اوراق خزانه داری نابحال در ابراف وجود نداشته و بمشروطیت باعث زحمت بود و بنده خواستم که این ترتیب را در این جا ملاحظه بکنیم و از فوائدی که همه مالک دنیا از این نوع اسناد میبرد ما هم استفاده کرده باشیم و این هم کمک بزرگی است بنامدوم کمک بزرگی است بمالیه مملکت و هم بهره صیب صاحبان این پولهای را که میشود و آقایان هم مطمئن باشند که از این اوراق سوء استفاده نمیشود و در این ماده حدا اکثر مدت هم مین شده که بیش از چهار ماه نیست یعنی قبل از انقضای سالی که ما در آن سال بودجه اش را طرح میکنیم قبل از انقضای آن تمام آن اوراق که صادر شده مودت خواهد رسید و پرداخته میشود. اما اینکه آقل ثنابت سؤال کردیم که چرا یک اوراقی که ما صادر میکنیم برای پرداخت بهره است با اعتباری منظور میکنیم ولی برای پرداخت اصل آن بجزئی منظور نشده است این به این است که ما خیال پرداخت اصل را نداشته باشیم بلکه عمل پرداختش در خود بودجه هست ولی چون این یک چیز متحرک جاری است ممکن است روز ۲۹ اسفند هم یک چیزی صادر بشود ولی چون مودت شرط پیدا میکند بسال بعد اصل آن در سال بعد پرداخته میشود و بجهت این چون در این سال پرداخته میشود این نظر باید بود که جاری شده منظور شود و بنده خیال دارم در موردی که حسن استقبال بشود از این اوراق این را تا میزان چهار صد میلیون ریال در جریان بیندازیم و اوقت خود آقایان ملاحظه خواهند فرمود که چه خواهند داد ولی چون این یک موضوع

نارزه است و مردم دست از تربیتشان اخلال ندارند باید خیال

کنند این عنوان وام دارد ولی میتوان اطمینان بدهم این

عنوان وام ندارد ما بوجهی که منواله بود از نظر اعتباریم

و خیال نداریم که عیار بودجه را از این راه پرداخت کنیم

بنابراین ضرورت میکنم که تصویب آن هیچ اشکالی نباشد و فقط

یک کمک است برای اینکه طرز پرداخت ما سهل و سریع

شود. (صحیح است)

رئیس - پیشنهاد رسیده است از طرف آقای دبستانی.

موید احمدی - پیشنهاد بد از مذاکره.

قلمی - کی اجازه خواسته است؟

نیکبهر - بنده اجازه خواستام.

رئیس - شمام پیشنهاد کرده اید و هم اجازه خواسته اید

پیشنهاد آقای نیکبهر فرات میگذرد.

پیشنهاد آقای نیکبهر.

این جلب پیشنهاد میمانم که ماده دو غیر کمیسیون

حذف شود.

رئیس - آقای نیکبهر

نیکبهر - بنده در مورد خدمت آقای نخست وزیر نظر دارم

راجع باینکه عزم کرد و همچنین بوسیله رئیس کمیسیون

بودجه چون امروز نبودنتم در کمیسیون بودجه حضور

پیدا کردم و سمت کار مندی کمیسیون را هم ندانم نظرات

خود را در این ماده عرض کردم که در کمیسیون طرح

شود بعد اطلاع حاصل کردم که با طرح نظر بنده و استدلالی

که کرده بودم متأسفانه کمیسیون موافقت نکرده است و

آقای وزیر دارائی هم موافق نبودند بنا بر این اجازه

میخواهم نظر خودم را در مجلس شورای ملی عرض کنم قبلاً

هم چون متفقد هستم که نظرم با یک مبنای صحیحی و با

یک دلایل منطقی و از نظر مصلحت کشور و ملت و دولت

کاملاً مطابقت دارد مندرت میخواهم که اگر در عرض خودم

موضوعی باشد که مورد طبع و مایل آقای وزیر دارائی

باشد فعلاً مندرت را تقدیم کرده باشم. در اینجا یک

اختیاری وزارت دارائی از مجلس میخواهد که چهار میلیون

نومان (چهارصد میلیون ریال) سهام خزانه بندی که از چهار ماه تجاوز کند طبع و منتشر کنند و تریلین وجه این اوراق را که منتشر میکنند تماماً در بودجه کشور منظور کنند حالا صدی چند هم خواهد بود بندانم در این لایحه هم نیست و بنده نمیشنم البته خودشان در نظر گرفته اند که با چه تزیلی و فرمی این اوراق را میخواهند منتشر کنند بنده نمی دانم واقعاً منظور از اینمیل چیست یعنی چه چیز لازم کرده است دولت را باینکه این مبلغ کراف اوراق را منتشر کنند و بعنوان کمک بروج اسکناس اثر استفاده کنند در صورتیکه در چندی پیش در همین مجلس شورای ملی پنجاه میلیون نومان اجازه گرفته شد اسکناس منتشر کنند و از آن بیش از ده میلیون استفاده نکردیم و چهار میلیون دیگرش ممکن است در هر موقع مورد استفاده دولت قرار بگیرد و دواج بکنند حالا بدون استفاده از آن قانون یک همچو اختیاری را دولت میخواهد چهل میلیون کاغذ با اختیار خزانه در کشور منتشر کند اولاً باید

فهمید که این اوراق را بچگونه بکنند چه جور خرجش کنند

اگر خواهند از باب ترسویه که دولت دارد برده بدهند این

بغیثاً بپنجاه اسکناس دو بازار دواج پیدا خواهد کرد ضمناً

سودت یک اوراق چهاری را پیدا میکنند که بیورس میدام میکنند

و در اثر بیبایش بیورس منحل بواسطه ایرام و احتیاج دارند گاش

و عرشه ای که میشود در بازار روز بروز پائین میآید بد دراز

پائین آمدنش بالاخره همینطور در روز اول نومان بکتران

میآید بد نومان دو فرات پائین میآید همین طور

تدریجاً بسنه بقاعده عرشه و تقاضا و طبع بازار است و

بالتبعیه در اثر انتشار این اوراق و ارزانی قیمت آن

اعتبار دولت از اهمیت میاند (صحیح است) و بنا بر این

هیچ ضرورت نخواهد بود که ما یک تریلی با اختیار افسشی

دولت وارد کنیم و ما این حقیکه دولت دارد برای امتیاز

چهل میلیون اسکناس میآید تب امروز چهل میلیون یک

یک اوراقی بدون اینکه یک پشتوانه داشته باشد و بدون

اینکه عمل اطمینان و اعتماد عموم باشد در مملکت منتشر

کنیم که در بازار بیورس سیاهی پیدا کند و بسبب هتاک احترام

وامتای دولت بشود. این بلاشموع. مطلب دوم اینکه

این اسناد خزانه در دست مردم که ببنامد یعنی وقتیکه

دولت در مقابل فروزش داد که در درجه اول آنچه بنده

ضرورت میکنم بیبایش این فکر برای تبدیل سته های ملاحظه

نکره ها و فروزش دولت است که میخواهند آن سته هارا تبدیل

بکنند باین اوراق قطع و بیع هم هست باینکه این اوراق

بواسطه اینکه دارند گاش سته ها احتیاج بیول دارند و برای

فشخی که آنها دارند مجبورند که این اوراق را با اسکناس تبدیل

کنند چون این اوراق را عمه در سر لو قبول میکنند

بقال و عطر هم قبول میکنند و طبیاً این اوراق اسکناس

که در جریان است کم میکنند یعنی این اوراق برای این

رفع حوائج دارند گاش را بکنند تبدیل میشود باسکناس

اسکناس بشدیج کم میشود همینطور که الان بواسطه کم

جریان اسکناس پول کم است و بعد بیشتر کم میشود زیر

آن اسکناس ها در جیب آن عملیات میماند ویر اکثر

در جریان مشک میشود یعنی باین زودی و باین سهولت

برگشت نخواهد کرد. قسمت سوم اینکه الان بانک ملی

کاملاً واقف و مطلع است که باین بازار گاش و مغرورند

سفته های خودشان را سر عهد نمیشوند بدهند و امکان

پرداخت برای سته های باز کمی در روز میآید

چهارم آنست که در یک سفته در یک روز و در یک سفته

موقتی این اوراق بیول بشود برای بازار. بنده تصویب میکنم

چطور ممکن است اینها دواج بشود و بیول بشود اینرا

بنده هیچ احتمال نمیدهم برای تاکی و سختی بازار این

هیچ ممکن نیست تبدیل باسکناس بشود و همان طور که

عرض کردم یک طعمه اختیاری وامتای دولت وارد خواهد

کرد و یک کسادی پول در تنگ اسکناس خواهد

مطلب دیگر اینکه امروز تمام که اسکا که متعلق مسلم

بدارند کرش میدهد بیورس مملکت صدی بیست صدی

صدی دو از قیمت اسدش کمتر است در حالیکه مر

اطمینان کامل هم دارند باینکه منافع هم دارد باین

بست که اینها را خریداری کنند پس بطور آکرافاً پولی بپردازند و نیاندان این سهام را بخردند که هم منفعت داشته باشند و هم هر وقت در بازار بخواهند بتوانند بفروشند پس بطور است که سهام را در بازار بخرند ولی آرا بخردند بنده هیچ تصور نمیکند یا بودن اوراق هادار دیگری که حتماً منافع بیشتر و جریان بهتری دارد بیاند و باستناد خزانه داری این اوراق را بخردند و در جریان کار بیاندازند آقای وزیر دارائی فرمودند که بستی پول جا در کشور است که صاحبان نمی دانند چکارش کنند و بیکار میمانند و میخواهند این پولها را بچربان بیاندازند و این اسناد خزانه ممکن است تبدیل شود بچربان پولهاییک مردم در گوشه و کنار بیکار دارند و نمی دانند چکار کنند بنده تصور میکنم اگر در مالکات دیگر و در جا های دیگر يك پولهایى در دست اشخاص باشد که توانستند کفایت کنند در ایران باشد همچو پولی که صاحبانش توانستند کفایت بکنند و برابری يك تریول کسی بیاند فیشی خزانه بخردند بنده تصور میکنم اگر در مالک دیگر يك چنین وضعیتی وجود داشته باشد این وضعیت تطبیق کند کرد با این تنگی و سختی و بی پولی بنده هیچ صلاح نمی دانم به مصلحت دولت نه مصلحت مردم است که این اوراق را منتشر کنند و در معرض خرید و فروش و بی اعتباری امضای دولت قرار دهند و بهتر این خواهد بود که اگر حقیقتاً پول در جریان کم است همان چهل میلیون اسکناس که اجازه گرفته اند و هنوز ارزش استفاده نکرده اند همرا در جریان بگذارند و رفع گرفتاری خود شان را بکنند و بنا بر این پیشنهاد کردم که این ماده دو در از این لایحه حذف شود

رئیس - پیشنهاد آقای رائق

رائی - بنده پیشنهاد میکنم در - سطر ششم ماده ۲

ولی ملاحظه بفرمایید اوراق خزانه داری مدتی خیلی کوتاه است این جا مابود برای ۳۱ روز صادر می شود که هم بحدت برای دو ماه و با سه ماه اسی چهار ماه بیش از این برای خودمان این حق را قائل نمیشیم. ممکن بود که بیشتر تقاضا کنیم ولی بیشتر تقاضا نکردیم و تنبیه نباشد بلكه ورقه صادر شد در روز اول ماه (خویش میبینم توجه بفرمایید بظهارات بنده) اگر روز اول ماه يك ورقه صادر شد برای ۳۱ روز دولت تعهد میکند که این ورقه را برای ۳۱ روز بپردازد مدت خیلی کوتاه است از طرف دیگر خودش تعهد میکند که در سر رسید مدت بپردازد گشای درست میکند در بانک ملی چه در مرکز چه در ولایات که بپردازد بان گشای این ورقه را بدهند پولش را دریافت کنند و دولت هم این حق را قائل میشود برای انتخابی که اگر يك بدهی بدولت دارند در سر رسید عرض بدهم - که بدولت دارند برای پول نقد این اوراق را بپردازند که در مقابل مالیت در مقابل اقساط خالصه در مقابل چسای کالاهای انحصاری که فروخته و هزار نوع پرداختهای دیگری که باید بدولت بپردازند اجزاء میدهد این اسناد را بپردازند فرزند بفرمایید کس فرستهای بداند با رأی این را بتواند تبدیل بکند تا سر رسیدش برود بیکدی در توقیف هم اگر خواست این را تریول بکند تریول همان مدت را کسر میکند برای دو روز بگذارد روز نهم در مبلغ زیادی کس کند در صورتیکه میباید در آخر خیلی کوتاهی این مبلغ او پرداخته میشود بنابراین ممکن نیست این اوراق را تریول کند منتفی تفاوتی که پیدا میشود آن تفاوتی رخس است و آن فرعی است که دولت پرداخته است و مدتی است که مانده است مثلاً اگر ما یک فرعی برای آن معین کرده باشیم مثلاً صدی سه معین کرده باشیم و در صد تومان سه تومان برای آن کسر کرده باشیم و این ورقه را تحصیل کرده باشیم روز ۲۷ یا ۲۸ برای آن دو سه روزی که باقی مانده ممکن است برود آن تریول را بپردازد و اصل پول را دریافت کند تا بران این اوراقی که منتشر میشود همچون تریول تبدیل

تجربه هم نشان داده است نه بنده این را اختراع کرده ام نه بنده اول پیشنهاد میکنم بنده خیلی از کشورها هستند که اینها نشان از ایران کمتر بود و شاید هم دواور اقتصادی با اندازه ما قریب نکرده بودند آنها هم از وجود این اوراق استفاده کرده اند و در صورتیکه خیلی زیاد سهامت و اوراق فرقه شان تریول کرده بود اوراق خزانه داری نشان با يك مبلغ اسی یا يك دلار بالا و پایین تبدیل میشود و پرفزخته میشود چون مدت اینها کوتاه است و سبب اینکه پولها را انسان از خودش دور کند و پولش را پس بگیرد خیلی آسان است این است که این را نباید به با اسکناس اشتباه کرد و به با اوراق سهام شرکتهای جنبی با يك سهم تریول را خریداری کند هیچوقت تبدیلش نمی تواند پس این را بفرشید بکنی نمیتوانید بفرشید و بجهت مینواید بفرشید یا بورس میشود بنده عرض میکنم است که با کارخانه ای که خیلی خوب هم کار میکند سهامش را بخرد و يك مبلغ زیادی هم اضافه بدهم که سهشرا بخرد ولی اگر سهامش تریول کرد آن کارخانه ضرر کرد چون مردم نتوانند بخرند ضرر کرده و در آخر اصل سود بدهند سهامش فوراً میباید پائین بنده این را وقتی که میخرد باید منتظر هم باشیم که بانک روزی هم این سهام ضرر میکند و اسکناس هم وقتی با يك مبلغ منتشر میکند دیگر پولش را پس بدهد و همیشه در جریان است مگر بکنی که آن هم بیست سال است بیشتر یا کمتر که در دنیا نظیرش خیلی کم است که اسکناس را بیکدی در طلا بدهند ولی این اوراق غیر طلا نیست هر موقع که مودعش رسید با دولت با بانکی که طرف مابله با دولت است یا مستحق دولت یا خزانه پولش را بپردازد میدهد و چون يك اضافه عایدی حساب نشده یعنی عمل پرداخت دیون نشده دولت همیشه قبول خواهد داشت (اگر بخواهد ما در حساب اعتبار داشت) مثلاً اگر ما دولت بیلیون بیلیون داشته باشیم و در بیلیون تومان خرج دولت بدارد که پول اینها را در بپردازد مثلاً آن در آمدی که داریم و هزینه هائی که در نظر گرفته شده پولمان را میپردازد اینک فرمودند نظر

این است که من این سینه ها را به مقامه کاران بدهم اینطور نیست البته بنده آنرا بیکس که يك بند عقابم کارها هستند که از دولت طلب دارند بنده هم علاقه مند که زودتر طلب آنها پر داده شود برای اینکه اینها يك اشخاصی هستند که يك سرمایه عالی دارند بلكه اینها هم مانند سایر و باستانی سرماچین پر كشت كند اینها هم مانند سایر طلبكاران دولتی روستنق هستند كه طلبشان را بگيرند بنده خیال ندارم اینها را بخواهم كه بیهی طلبشان این اوراق را بگیرند بلكه ترجیح میدهم اگر مورد احتیاج شد مردم دیگری را دعوت كنم كه بیایند این اوراق را بخرند آنوقت پولش را به مقامه كاران بدهم بقیه كی خيال نكنیند این پول برای پرداخت به مقامه كاران است اینکه فرمودید اگر اوراق منتشر شود اسكناس كم میشود و بنده هم تصدیق دارم كه اسكناس كم است اما این بنده با نظر جنابالی راجع به كم بودن اسكناس بدست تطبیق نمیکند كه همیشه هالی الان در مقدار اسكناس ككهور است و این بواسطه دلایلی است كه مربوط باوضاع است. مقدار زیاد از تكلیفاتی كه حبابی در بانك دولت است و رفته اند اسكناسها را از بانك گرفتند آنرا دارند در منزل یا بچوب خودشان نگاه داشته اند این است كه الان مقدار اسكناس كه در دسترس مردم است كم است و الان در هزینه است. اینکه فرمودید بیانك دستور بدهم آن چهارصد میلیون ریالی كه بقی مادم اسكناس منتشر كنم این باعث زیادیه مقدار اسكناس خواهد بود و باعث كسانی قیامت خواهد اینهم دیده بود دنیا كه هر وقت اسكناس زیاد شود چون وسایل خرید زیاد میشود فوراً قیمت اجناس بالا میرود كسان میبگنند كه در این مجلس شورای ملی مایل نباشد بانكها ما يك عملی میكنیم كه باعث ترقی نوای ردي كسی بشود ولی آنچه كه بنده امیدوارم این است كه باين وسیله اشخاص تشویق شوند اسكناسهای خودشان را بیكس بدهند و كلیش در جریان اسكناس بشود بدون اینکه ما چهم اسكناس را زیاد كنیم و اگر آقایان موافقت بكنند و این ماده را تصویب كنند این همیشه رفع خواهد شد انهم

ولیس - آقای نیکبور .

لیکچور - متأسفانه فرمایشات ایشان بنده را قانع نکرد و تکراری بنده بعضی خودش هست و بنده هیچ موجبی نمی بینم كه امروز ما الزام و اجبار داشته باشیم چهل میلیون تومان اوراق خزانه بلیع كنیم و در ككهور منتشر كنیم بیلاوه فرمودند جای تکراری نیست و استنادشان هم این بود كه چون این فرض دولت خواهد بود و از بودجه پرداخته نخواهد شد و این برای پرداختن يك تریب مسلی ندارد فكرانی بنده این است كه چون وضع بودجه ما با اوضاع و احوالی كه فعلاً است - دولت در مقدمه همین لایحه كه امروز تقدیم شده است اشاره کرده عنان آژوری كه باید وصول شود میشود و هزینه ها هم هیچگونه تغییری نكرده بلكه با تصویب قانون اخذ خیلی افزوده شده است بنابراین بنده پیش بینی میكنم فردا همین اوراق با يك حقوق پرداخته می شود كه باید بشود بپردازم داده شود مردم هم ناچار بیایند آنها را در بازار عرضه بكنند و قیمت های خیلی نازل پیدا بكنند و سخته باصفا و اعتبار دولت وارد بكنند بنده دلایلی را عرض كردم و پیشنهادی را هم تقدیم كردم دیگر بستم برای مجلس است .

ولیس - آقای اعتبار .

اعتبار - عرض كنم پیشنهاد حذف يك ماده در لایحه

دولت یا در خبر كسی بیستون بودجه از طرف يك نماینده سابقه ندانته است فقط كاری كه ممكن است وسایله دارد این است كه اصل ماده را رأی بگیرند و اگر مجلس رأی نداد تكلیف پیشنهاد ایشان معلوم میشود . حذف ماده سابقه ندارد كه روشی رأی گرفته شود بواده باستانی رأی گرفت به پیشنهاد آقای نیکبور ماده را كه مجلس رأی نداد آنوقت منظور آقای عملی میشود .

ولیس - و آقایان ماده دوم رو بخریند .
(اكثر برخاستند)

ولیس - تصویب شد . ماده سوم .

ماده ۳ - تبدیل اداره كل بهادری به وزارت بهادری و اداره كل كشاورزی بوزارت كشاورزی و مشیبه شدن سازمان اداره كل انتشارات و تبلیغات به وزارت فرهنگ و سازمان اداره امتیه بوزارت كشور از روز سیام شهریور ماه ۱۳۲۰ تصویب میشود .

ولیس - آقای انوار .

سید باقر انوار - آقای ولیس شاده هستند اول کسی كه اظهار كرد در اینکه ما محتاج بهادری را اهمیت بدهیم و از این صورت سابق برادریم بنده بوم همچونر كه آرزوی در خدمتشان آنها بودیم پس در اینکه ما باید بهادری را اهمیت بدهیم بنده مخالف نیستم و كلاً موافق كه بهادری ما از صورت اداری برود بیاید و يك وزارتخانه ای بشود بواسطه احتیاجاتی كه ما به حفاظت صحه داریم كه بهادری باشد . تمام ملكت ما محتاج بهادری است و واقعاً ترقی ملكت ما بینه این است كه از اداری زیاد بشود زبانی افراد هم می شود مگر به حفاظت الصحه و اینکه بهادریمان خوب بشود . پس بنده هم كه متوجه هستم و تمام ملت متوجه هستند كه انشاءالله همه برادران ما سالم باشند و ملكت ترقی بكنند خلافت با بهادری نداریم . عرض كنم نسبت به بهادری و نسبت به كشاورزی موضوع این است كه آقای ولیس الزاماً كلاً در نظر دارند حالا این را بین لایحه بگذارند بكنند راجع بكنشوری همه آقایان میدانند این مدت كشاورزی اشخاصی بودی -

و بخواهم این دو به موش شود كه تمام ملكت از آن استفاده كنند نه اینکه كشاورزی مختص بيك بنده از قبليات ملكت باشد و از قبليات دیگر برآورد و با برآورد آن فقط آباد شود فارس از بن برود ؟ آذربایجان برود ؟ كرمان برود و آن بدبختها هم همچونقت از عوایدش استفاده كنند حالا این يك برق چسبندوی بود و آمد و رفت . حالا كشاورزی را بنده كلاً عقیده دارم كه توسعه پیدا كند ولی عقیده بنده در كشاورزی این است كه ایران محتاج به آبیاری است كلاً نه اینکه این مقدمه های كشاورزی باین ترتیب باشد . چرا ؟ برای اینکه ما فعلاً محتاج چیزهای دیگر هستیم و میخواهیم باین مقام برسیم خیلی طول دارد طرف شمال را آبش خیلی خوب است . كشاورزی ما منحصر بشود بسه اداره بزرگ آبیاری یكی برود مغرب بطرف آذربایجان و كرمان یكی برود رو جنوب یكی برود و بشرق ملكت . ایران ملكت كوهستانی است رودخانه هایش كم است محتاج است باحداث قنوات رسد حكه آب رودخانه ها بجهت بدریا رود اول آدمی كه این دولت باید برآورد كه نتیجه داشته باشد برای ملكت ما نه این است كه ما وزیر پیدا كنیم ببالید برای ملكت ككهور و آن اینست كه سه اداره آبیاری تشکیل بدهیم و يك مقدار از خارج بزیاد خرج این بكنند دو سال میگذرد جانی استاده بكنند دیگر لازم نیست بتقلید دیگران بنفشه بقیه سال بکشید بخیر ما بنفشه هانت بگسل بگسل است سه اداره آبیاری تشکیل بدهد راجع باحداث قنوات راجع به چاهها راجع بيك كردن قنوات در كرمان دوازده فرسخ شازرو فرسخ باید قناتش برود تا باب برسد . این ترتیب است جنوب لردت رفته است لژی آبی قطعات جنوب حاصلخیز است . اینکه بنده عرض میکنم از روی - سوزش قلی عرض میکنم سه قطعه ملكت جنوب وشمال و غرب باید آبیاری درش بشود و زارتخانه به بخواهد چه كند . اداره آبیاری باشد حالا مغرب باید و زارتخانه باشد حالا بنده آبیاری تمام قانون اساسی را بر عرض مجلس برسام و بعد نظامنامه را

پرسن مجلس میسران بنده بکنفر هستم این مسئله راجع به قانون اساسی و راجع به نظامنامه داخلی مجلس باقیات و اکثریت ندارد اقلیت و اکثریت هم در مجلس همه طرفدار قانون هستند اصل ۶۲ متمم قانون اساسی میگوید عده وزرا را بر حسب اقتضا قانون مین خواهد بود این قانون اساسی است اما نظامنامه میگوید که لوابیحه که از طرف دولت پیشنهاد میشود باید دارای مقدمه ای باشد که آن مقدمه فلسفه انشاء آن قانون را بیان کند اینجا این قانون (که البته قانون است این لایحه) خودش نوشته است برای اصلاح بودجه است که به تشکیل وزارتخانه قانون اصلاح بودجه است نه قانون تشکیل وزارتخانه است. مینر مایند این دو ماده شان هست درست است ولی تابعی است. وزارتخانه میخواند دولت تشکیل بدهد لایحه قانونی تنظیم میکند بگوید نظر پانسیکه حاکمک ایران مملکتی است کشاورزی نظر پانسیکه اهالی ناخوش هستند مقضی دستکم یک باک وزارتخانه بنام وزارت کشاورزی سلام الله علیه یک وزارتخانه بنام وزارت تشکیل بدهم آنوقت بیاید در مجلس شورای ملی مطرح شود به اینکنه ما بیاییم قانون اساسی را از بین ببریم و در یک لایحه که بازده ماده است و یک ماده هم این است که بیاییم خطوری تصویب شود و بیاییم بود وزارتخانه تشکیل بدهیم این ماحصل عرایض بنده بود و پیشنهاد حذف این ماده را هم کرده ام به تمام تقاضای خودم.

نخست وزیر - عرض کنم در فرمایشات اول آقای انوار که کاملاً بنده موافق بنده هیچ مخالفتی ندارم که برای آبیاری این مملکت باید خیلی اهتمام کرد و یکی از اولین قدمهایی است که باید برداشته شود ولیکن فلسفه اینکه وزارت بهداری و وزارت کشاورزی تأسیس شود این است که سابق بر این هم نمیکنند کشاورزی اهمیت ندارد اما یک کاره که یک چیزی درست کرد درود هم باسم کاره کل کشاورزی که از یک طرف اهمیت میدادند به کشاورزی و ولیکنش را می آوردند. در هیئت وزراء و از یک طرف هم استن را وزیر نمیکشند در سوئی که بنده خود این مطلب را درست

چه مرضی از تمام امران سخت تر است جواب داد آن مرضی که انسان مبتلای باوست یک کسی سیدان درد به بلا است میگوید عجب مرضی باین سختی نباشد هر کسی هم در آن شده ای که اولد است خیال میکند که آن اساس تمام اصلاحات کشور است و همیشه او را در نظر میگیرد مثلاً از یک فاضل عدلیه اگر سوال کنید از اصلاحات کشور میگوید اصلاحات قضائی پایه ترقیات کشور است البته در یک حدودی هم حق دارد این است که بنده هم در مسائل صحیح هر وقت صحبت میشود بی اختیارم که در اطراف آن اظهار نظر بکنم از این نظر که یکی از متقدمین باین مسئله هستم و منتقدانم بر این رویه است بنده منتقدم که اگر یک وزارتخانه در این مملکت باید باشد آن وزارت صحیح باید باشد این عقیده و ایمان را دارم زیرا در تمام شئون کشور و تمام ترقیاتی که یک مملکتی در نظر دارد از نقطه نظر جنگ نظامی از نقطه نظر حفظ کشور از نقطه نظر امنیت از نقطه نظر قضائی از نقطه نظر فرهنگ از اقتصادیات همه اینها پایه است در این است که یک ملت سالم و توانائی داشته باینکه والا امکان ندارد که سرباز توانا داشته باشد اما امکان ندارد که در اقتصادیات موفقیت پیدا بکنیم این مسائل تمام از روی اصول علمی است اما خواهند گفت مسائل قضائی چکار دارد بآدم سالم - ثابت شده است که دوره در سد جنابانی که در دنیا میبود که سبب عدم انظام دنیا و بدبختیها و بدبختیها بدست انسانی شده است که با مبتلا بر این امر و آگیر شده اند و در خوشبخت میگرد این مرض بوده است و اگر ما مبارزه با این امران بکنیم شاید ۹۹ در صد بدبختیها و جنابانی که در مملکت ما میشود بر طرف خواهد شد بنا بر این ملاحظه مینر مایند که قضیه صحیح و فیهی بهدات بالاخره پایه ترقیات و اساس کلیه امور و شئون مملکت است پس باین دلیل اگر وزاری باید در این مملکت تأسیس شود دولت و دولت فوقی خودی باید بر بنگرند برای اینکه این وزارتخانه توسعه پیدا کند و در تمام دعوات و قضیات و شهرهای مملکت برقرار بشود بقیه بنده وزارت صحیح است و البته این نظر را گمان میکنم تمام

دکتر ایران و مجلس شورای ملی هم کاملاً تصدیق دارند و ملت شگفت - صحیح است) پس در این قسمت خواستیم این توضیح را بدهم البته - مسائل هم هست که معروف است که آدم خودش نمیکوید دانش نمیخواند بگوید ولی میگردند آن جنی که همزاد آدم است آن مطلب را میگوید کاملاً مطالبی هست ولیکن هالی هست که بنده خواستیم بگویم و بصورت دیگری میخوانیم اظهار کنیم ولی بقیه بنده مصالح عمومی و مصالح کشور را باید مقدم بر تمام مسائل و نظریات کوچککی که هیچ تأثیری هم ندارد باینکه البته آن نظریات کوچک باید هم تأمین شود ولی هیچوقت نباید مسائل اساسی را در مقابل جزئیات زیر پا گذاشت بنده عقیده ام این است که دولت هم چون ما در مقابل یک وضعیت فوق العاده بودیم اساساً اظهار نظر که آقای سید بقوب فرمودند نباید مقضی بود که دولت بیاید اینجا و یک لایحه خصوصی راجع باینجا این دو وزارتخانه بیاید ولی ما در یک موقع فوق العاده ای بودیم اصاف بدهیم یک دفعه یک طوفانی در این مملکت پیدا شد که تمام آن شئون کشور را دستخوش ترزل کرد یک روز هم متأسفانه در آموغ آقای رئیس الوزراء کمال بودند دولتی آمد در ضمن معرفی دولت در حقیقت یک تصدیق بنده شد راجع بتأسیس این دو وزارتخانه جدید که این دو نفر وزیر هم معرفی شدند و امیدوارم که انشاء الله مجلس آقای دکتر در دست بنده تمام آن نظریاتی که نمایندگان دارند کاملاً تأمین شود و توانایی هم که دارد کاملاً برقرار شود.

ولیس - آقای انوار

سید بقوب انوار - بنده اظهار دارم - آقای دکتر ملک زاده برادر بزرگتر بنده است شگفت کلام ایشان را شنیدم جرات نمیکند بولی بنده مکتب بهداری میخوانم کتم مطابق قانون اساسی تشکیل بدهیم بنده کتم تمام افراد احتیاج دارند به بهداری همه آقایان شاعرند

دکتر ملک زاده - این اظهار نظامنامه ای نبود و ایشان هم سفارش خیلی از بنده زیاد تر است.

ولیس - آقای دکتر شنگ

دکتر سبک - بنده مواظف اگر يك مخالفی حرف بزند عرض میکنم بگو گمان نمیکنم راجع به وزارت بهداشتی هیچکس مخالفت داشته باشد.

رئیس - آقای مؤید احمدی.

چهارم از لایحه ماده ۳۳ - عده برای مذاکره کافی نیست. بیات - بنده تقاضای چند دقیقه تنفس میکنم. رئیس - عده برای مذاکره کافی نیست. چند دقیقه تنفس داده میشود.

(در اینوقت جمله برای تنفس تعطیل و بنامه یک ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - مواظفین با ماده سوم برخیزند (اکثر برخاستند)

رئیس - صوب شد. ماده چهارم: ماده ۴ - در موردی که بتشخیص هیئت وزیران انجام تشریفات مناسه اسباب تأخیر بر فراری انتظامات کشور و تأمین خواربار اهالی شناخته شود اجرای تشریفات مذکور تا آخر سال ۱۳۲۰ اجباری نخواهد بود.

رئیس - مواظفین ماده چهارم بر خیزند (غالب برخاستند)

صوب شد. ماده پنجم:

ماده ۵ - کشمندی که بمقتور تأمین خواربار کشور وارد شده و با وارد میشود از خرید تصدق صومر معاف است.

رئیس - مواظفین بر خیزند. (غالب نمانند گفت برخاستند)

رئیس - صوب شد. ماده ششم:

ماده ۶ - از اول مهرماه ۱۳۲۰ ماهی هزار ریال بشرح زیر در باره دولت مرحوم کبیرخورد شاهرخ از محل دو آمد عمومی کشور بر قرار میشود:

بانو کشایون خیال ودوشیزه میروین شاهرخ مادام که شوهر اختیار نکرده اند هر يك ۷۵۰ ریال آقایان فریدون شاهرخ و داریوش شاهرخ مادام که بسن نیست و یکسال رسیده اند هر يك ۷۵۰ ریال.

رئیس - مواظفین بر خیزند.

(جمع کلیه برخاستند)

میشود که خروج ایران ها انظار داشتن تقریباً امر نامطلوبی بود ولی برای اینمرس اینجا شرفیاب ندم عرض میکنم موقع واقعتاً شمرده برای يك مقدمه کوچک آن ایست که مختاری در این بودجه شهریانی می دادند برای محسوسین بزدلیانیت هر یکبار پروزی سه ریال و غیر شخصی من اینها را نام خانوادگی آن مرحوم که در آن ایام سه ریال که سهل است بکریال هم سهل است کمتر داده میشد و اینرا من میتوانم اثبات کنم اگر کسی متکرر است بهر دلیل که هر کس انتفاع میشود من اثبات میکنم تلفع و بقیه دارم که از روزیکه این اوضاع همجو سعوت ها را بخود گرفته اینهمی عوش شده حالا که عوش شده و اینست محتاج را می دهنه الان فریب يك ماه و چند روز است و من خیال میکنم برای آن زمانها سه ریال کافی نیست بیجهت اینکه پول دوا دارند فعلاً دارند فالان دارند سه ریال کافی نیست اگر بشود در این بودجه ها بر این هزینه ها چیزی علاوه شود خیلی میورد است ولی موقع خودش و حالا بر سبیل تذکرات و این تذکرا فقط میخواستم عرض کنم

رئیس - مواظفین برخیزند.

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - صوب شد. ماده هشتم:

ماده ۸ - وزارت دارائی مجاز است که معارف پنج مائه آخر سال ۱۳۲۰ اداره کل شهریانی را از محل صرفه جوئی بودجه سال ۱۳۲۰ آن اداره بپردازد.

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده میخواستم آقای وزیر برای آقای غلامی یک لغدی توضیح بیشتری بدهند که این اداره کل شهریانی طهران کسر دارد با ولایات هم هست شاید اطلاع از شهرستان ها نداریم و از چه نظر کسر دارد شهریانی طهران يك عوالتی داشته است و يك مختاری هم کرده است که امروز میتوانم اضافه بودجه داشته باشد و اگر هم اضافه بودجه نداشته باشد کسر ندارد عرض کردم مختاری دارند که هم میباشند و يك میزان هم لازم ندارند میخواستم توضیح بیشتری بدهند که این مختاری از چه راه است و برای چیست و این کسر فرجا در بودجه شهریانی هست؟

وزیر دارائی - دو این گفتند استیکه پیش آمده بود يك مقدار از ادارات شهریانی در شهرستانها غارت کرده اند و اثباتشرا برده اند این اختیار برای اینستکه مجدداً برای این ادارات اثباتی خرید شده

رئیس - آقای اورنگ: اورنگ - اینجا بنده فرست را مقنن میبشرد که در کلمه مختصر عرض کنم یکی اینکه همه اهل کشور تصدق دارند مکه این حقوقیکه بهر يك از پاسبان ها داده

رئیس - صوب شد. ماده نهم: ماده ۹ - انفعلات زیر صوب میشود: الف - انتقال نشت میلیون ریال لرحل صرفه جوئی اعتبار ۱۳۲۰ وزارت جنگ با اعتبارها مذکور اداره امنیه. ب - افزایش بیست میلیون ریال برای مصارف پیش بینی شده و غیر قابل احتراز از صرفه جوئی اعتبارات بودجه ۱۳۲۰ کشور بماده ۷۵ بودجه مذکور ج - تأمین محل پرداخت تعهدات مربوطه براه سازی از صرفه جوئی اعتبار ماده ۸۸ بودجه کشور با مواظف وزارت دارائی

د - تأمین کسر جشی اعتبارات بودجه ۱۳۲۰ وزارت بهداشتی از صرفه جوئی مواد دیگر همان بودجه با مواظف وزارت دارائی

ه - تکمیل عده دیپروآر و کارگز برای کلاهای موجود از محل اعتبار تأسیس آموزشگاه ها و کلاهای دستلف و دبیرستان منظور در بودجه ۱۳۲۰ وزارت فرهنگ و تأمین کسر اعتبار ماده ۱۴ بودجه مذکور از اعتبارات مصرف نشده دبستان های جدید با مواظف وزارت دارائی

رئیس - آقای اوار

سید یعقوب اوتار - مسئول اجرای این لایحه وزارت دارائی است اینجا در دوجا اشاره شد است با مواظف وزارت دارائی لابد وزارت دارائی اول دستور گرفته است این اعتبار را که از آن قلم بودجه بیاید بیاید قلم بودجه اینرا توضیح بفرمائید

وزیر دارائی - در آن قسمت شهریانی در بعضی جاها فرمودند محتاج با مواظف وزارت دارائی است آن قسمت تکلیفش معلوم شد ولی راجع باین دو قسمت یکی راجع به بهداشتی یکی راجع وزارت فرهنگ عملیاتی است که باید در ماده انجام بگیرد یعنی در این پنج ماه آخر سال و از این نظر عملی میتوانیم با مواظف وزارت دارائی که تسریع شده باشد چون وزارت خانه ها شروع نقل و انتقال داخلی که برای خود بخش میخوانند بکنند مواظف وزارت دارائی را

جواب میبکنند

ولیس - موافقتن با ماده هم قیام فرمایند
(اکثر امیندگان برخاستند)

ولیس - تصویب شد. ماده دوم:

ماده ۱۰ - وزارت دارائی مجازات در مورد مصارف انرژی دولت تفاوت اعتبار هر ماهی ۱۴۰ ریال را نسبت به نرخ فعلی ارزش پرداخته و بابت سرانه جوئی اعتبارات بودجه ۱۳۲۰ کشور محسوب دارد

ولیس - موافقتن ماده دوم بر خیزند
(اغلب قیام نمودند)

ولیس - تصویب شد. ماده پانزدهم

ماده ۱۱ - عمل و وزارت دارائی با قانون ۱۰ دینار در هر

لیتر بر مالیات بنزین - پنج دینار در هر لیتر بر مالیات نفت از تاریخ ۱۱ خرداد ماه ۱۳۲۰ تأیید و از هتم آبان ۱۳۲۰

بر مالیات بنزین هم لیتر پانزده دینار افزوده میشود. تبصره ۱۴ - کلیه مواد نفتی موجود در دست تولید کنندگان

و نمایندگان آنها که وارد کنندگان و نمایندگان آنها از تاریخ هتم آبان ۱۳۲۰ مشمول مالیات مقرر در بالا است ام از اینکه

نسبت با آنها معامله قبلی شده باشد یا نشده باشد

تبصره ۲ - مقررات این قانون نسبت به موجودی هتم آبان ۱۳۲۰ بحد مواد نفتی نام برده نیز قابل اجرا بوده و

معاملاتی که قبل از آن تاریخ بین تولید کنندگان و وارد کنندگان مواد نفتی یا نمایندگان آنها و مصرف کنندگان

واقع شده ولی جنبی آن تا تاریخ نام برده تعدیل نگردد مشمول مالیات جدید بوده و فقط در صورتی قابل اجراست هتم

میشود که خریدار مالیات های مقرر را طبق قانون فروخته شده به پرداخت کند.

ولیس - آقای و کیلی

و کیلی - چون بنده در این ماده کاملاً موافقم و یک توضیحی دارم اگر از آقایان کسی مخالف است صحبتش را

بکنند بعد بنده عرضم را میگویم
ولیس - آقای سزاروار

سزاروار - در این ماده پانزده تاریخ اجرای قانون را هتم

آبان گرفته است هر چند این قانون از آن روز اجرا میشده است و همین طور ما به تلفات را از بنزین و نفت

می گرفته اند ولی قانون مالیات را گذشته از اینکه هر قانونی پس از سه ماهی در یکصدت مفری که اعلان می شود

قابل اجرا است مضافاً باینکه این قانون قانونی است که یک مالیاتی را وضع میکند و بهتر این بود که بعد از آنکه در

مدت قانونی خودش جریان پیدا میکند این مالیات را می گرفتند بنظر بنده از هتم آبان با اینکه هنوز تصویب

مجلس رسیده اجرا کردنش موضوع ناعاشنه و عطف بما سبق و بمالیات نمیشود کرد

ولیس - آقای و کیلی

و کیلی - در یک وقت که آقای سزاروار فرمودند البته مخالفتی با اصل ماده و این موضوع نبود یک توضیحی

مبخواستند که آقای وزیر دارائی در جلسه خصوصی دادند این جا هم ممکن است بدهند که این یک جوتهائی بود است

که از باب عوائقی که شرکت نفت در این موضوع سره است جوئی نموده و جمع شده است حالا از طرف شرکت بدست

داده شده است لذا این ماده را در این لایحه گذشته اند که مجلس تصویب بکنند. اماینده در اصل موضوع عرض میکنم

مالیاتی که در هر کشوری می گذارند چندین جوتی را در نظر میگیرند یکی سرعت و سولشی و یکی سبک بودن

تحویل آن بر مؤدیان سوم اینکه سنگینی مالیات بدوش پرداخت کنندگان جاری باشد که حس میکنند مالیات بنزین

برادند و یک دنیا یکی از مالیات ها است سهولت و سولشی است که دولت تماسی با افراد ندارد و از یک محل می گیرد

در تمام دنیا دوم این که جوئی تقسیم میشود این مالیات که مؤدیان کوچکترین حس را هم نمیکند و حالا مقصود

بنده این جا در این موضوع این بود که یک عدد سهواً اشتباه نکنند که این جا مالیات اضافه شده است و از فردا مردم

عددی کنند یا نرخ کرایه با لایحه بدین بانه که بنزین قیمتش گران شده است از روی حساب دقیقی که بنده کرده ام یک

انومیل اگر روزی بیست کیلو متر بدون معطلی رفت و آمد

کنند در ماه فقط در نومان مالیات داده است که می خورد روزی سه نفران بیخیش روزی پانزده ماهی یا هفتاد و پنج دینار

پس این دلیل نمیدود و این در واقع یک پیچیز قابل نیست و پولی نیست که بیهانه آن کرایه را بالا ببرد و بگوید

بنزین گران شده است و کرایه چهارده نومان را ما کردیم شش نومان. بنده حساب دقیق کرده ام که اگر یک انومیل سه

نفر با کرایه کند از این جا بیست و نوزده نفر از روی آن کیلو متر یک برای هر نفر قیمت مال چهارده دو دینار می افتد

از این جهت فردا بیانند و بگویند بنسب کرایه بنزین ما ن کیلو متر تک سه نفران را چهار نفران کردیم و این سه

استفاده از میکنند چون بر قیمت بنزین اضافه شده است که محسوس و قابل باشد و این یک توضیح لازمی است که دولت

باید در این جا بدهد و ادارات مربوطه متوجه باشند. باقیمت دیگری هم که لازم است توضیح داده شود این است

که همه تسکيلات مادی و انسانی امروز دنیا در تمام ممالک روی زمین و در ملکات ماهرهون وجود انومیل است

چون بعضی را در خارج میبیند و میشود که می گویند انومیل یعنی چه و انومیل بکار چه میخورد تمام این

ده پانزده ساله هر چه در این ملک شده است از وجود انومیل بوده است پس بنده میتوانم عرض کنم بیرون آن

که امنیت اقتصاد پول وصول مالیات تمدن فرهنگ کسی بدون مائثری تمام این ها همه مروهون وجود انومیل است

هر انومیل که وارد ملک ما میشود بدفرد یک مدرسه بکنود خدمت میکند، خیلی خدمت میکند و قرارداد ایرانی باشی

هر کدام یک انومیل داشته باشند. البته انومیل در ایران متأسفانه گران است و شرایط فروش مشکل است و

انومیل باید بجای برسد و بعضی ارزان و مناسب شود که هر خانواده ایرانی دارای یک انومیل باشند. بنده نمیخواهم

توضیحات زیادی در این باره این موضوع بدهم که انومیل چه کار میکند در خانواده. بطوریکه حساب کرده اند

در آمریکا هر پنج نفر دارای یک انومیل هستند (جس از نمایندگان - هر چهار نفر) حالا چهار نفر شاید بدند

بنده نفوسم اتراق عرض کرده باند. اما مسئله بنزین را که بنده اینجا دیدم نوشته اند یعنی از وقتا می کنند

که گران کرده اند یا گران میکنند بنده از روی مطالعه و حساب که کرده ام بنزین در ملک ایران از تمام دنیا ارزان

بر بنزین در کلکته اند در اینجا هم مالیاتی وضع شده اما گران نیست و چیزی هم اضافه نشده تا آنرا گران کنند یعنی

کرایه حمل و نقل را بالا ببرد البته ما یک مالیاتی داریم که دولت باید توجه کند و آنها را اصلاح کند و تبدیل نماید

و بقیه بنده بهترین مالیات آن مالیاتی است که با مؤدی و پرداخت کننده تماس نداشته باشد و این مالیاتی که با

مردم تماس دارد باید کم کم از ملک بر داند امروز این ۵۰ دینار که کشیده شده نسبتاً اصلاح ملکیت بوده است تصور

میکند در آنجا اگر یکماه دو ماه دیگر مطالعه در باب مالیات بکنند که این مالیات صدی سه را در دارد و یک فریب

چتری آنرا تبدیل به دینار تقسیم نمایند که زحمتی نباشد و تماس با آنها پیدا نشود و در مورد بنزین هم بطوریکه عرض

کرده باید توجه بیشتری مبذول شود از باب اینکه داشتن انومیل بصلاح مصرف ملک است و در باب انومیل که

خیلی قابل توجه است هم بطور در باب سبب انومیل و دین آن باید توجه بیشتری شود که این مسائل پاسانی

و آرزائی برای ملک تأمین و هم معهود البته ماهرهون مبذولند در ملکات انومیل و سبب انومیل و سبب انومیل و سبب انومیل

خارج انومیل میفروشند در همه انومیل و در فروش و یا در صدور آن مساعدتها و کمک حالی می کنند و برای

خریداران هم در ملکات ها برای وارد کردن سهولتها این قابل میشود ولی در این جا این سهولتها نیست و یک

فرمانت معافی بود که تا حالا نمی توانستند انومیل را خوب بیارند این نظاری هم لازم ندارد فقط تولید حس و رقابت ایجاد

نمایند یعنی در کار انومیل باید رقابت موجود باشد و لا یک تسکيلات و فرمایش عالی که در آوردن انومیل بوده این

موجود شده بوده که فروشد کن فقط زودتر استفاده میگردند

بهر حال مقصود از عریض بنده این بود که فردا در روزنامه و با جای دیگر مردم سوء استفاده نکنند که بعنوان کرانی بنزین کرابه یا برای بار یا مسافر زیاد کنند و این را بهانه کنند و در صورت اگر کرابه را کران کردند یا کران کنند به بنزین ربطی ندارد (صحیح است) رئیس - آقای انوار

انوار - این بنده یک اظهار ادب در باره ماده قانون نوشتیم در مجلس راجع بازرگان و مقادیر بعد از آن هم فرحنگه و فرهنگستانی داشتیم که الفاظ را درست میکنند لیتر برای چه است؟ اما که قانون اوزان را توضیح دیگر لیتر چه چیز است؟ (خنده نمایندگان) - این هم جزو اوزان رسمی است) بسیار خوب این همه اول این را همان جور قانونی بنویسد بهتر است و لیتر معنی ندارد ...

بدهد تجملی است ولی بنده که ندارم آن قدر که ندارم ... (خنده نمایندگان)

و کیلی - انشاء الله شما هم داشت باشید.

انوار - آقای و کیلی ما و شما باید یک بار با دزدان مردم برداریم که بر بدبختیهای مردم افزوده نشود در صورتی که ما و شما هر دو خواستیم در این دوره یک قدمهایی برداریم که یک تضلانی نسبت ب مردم بشود مخصوصاً من از جناب آقای فروغی خواستم که خوشان و کلیشه شان یک بازی را دزدان مردم بردارند باز اول را آدمیم و نفت چراغ مردم را قیمتش را زیاد کردیم ... (خنده نمایندگان) بنزینش را زیاد کردیم (وزیر دارائی - بر قیمت نفت اضافه شده است) صحیح است شده است ولی بنزین زیاد کردیم من هم ایسکرم چیزی ولی هم دارد زیاد میشود و این تمام خواهد شد این است که بنده کاملاً با این ماده مخالف هستم چون یک تحمیل بدون دلیل است میفرمایند سهل الوصول است آقا برای بنده و جنابعالی سهل الوصول است ولی برای فقرا که سهل الوصول نیست . کجایش سهل الوصول است؟ انومیل هم داره ولی خانه فقرا که رفته است نکند کند (خنده نمایندگان) فقرا که بنزین انومیل نمی خرید میکوشند این مالیات سهل الوصول است و همه مردم باید انومیل داشته باشند آقا سهل الوصول است کدام است؟ یک نفر دیگری هم آمد در این مجلس شورای ملی و گفت هر عرضهای که اینجا نوشته میشود در عملکرد باید بکنیم به فرمایید چه اثر؟ زیرا که این سهل الوصول است یک نفر دیگر آمد و گفت آقا از دهر چرخه بچهها هم مالیات بگیرد برای چه؟ برای اینکه سهل الوصول است. یعنی چه خدا شاهد است نه میدارم در آید اینها در دهر خود جمع کنید سر بطلب میکشد به میند مردم چه باید بکنند؟ نفت را هم بگیرد سهل الوصول است بنزین را هم بگیرد سهل الوصول است آقا جان اگر همان یک نفر بود که آدمربانیش کار میکشد ... (خنده نمایندگان) خوب بنزین را فقرا کار ندارند برای این آقا که انومیل دارد خوب باید

کنند؟ این يك مطلب ديگر اينكه فرمايشات آفای و کیلی را بنده تصدیق میکنم که این قبیل مالیاتها خیلی سهل الوصول است مخصوصاً مالیات بنزین ولی تکراری من این است که این امر ممکن است بیک اصلی صدمه بزند و آن موضوع حل و نقل است ...

و کیلی - این را توضیح دادم و از روی حساب گنم نباید بر کرابه اضافه کنند چون چیز قابل اضافه ندهد است امیر قهپور - - زیرا وقتی که بنزین کران بشود حل و نقل هم کران میشود و اگر ضرورت زیاد شدیدی باشد بنده میخواستم از حضرت آقای وزیر دارائی تقاضا کنم که موافقت میکنند که این موضوع بیشتر تحت معامله بآید و رساند برای مجلس آتیه و یک لایحه کامل فری تهیه برمایند و بیارند که بیه این اشکال هم نرود اگر هم احتیاج شد بدست که این را لا اقل توضیح برمایند تا بنده قانع بشوم

وزیر دارائی - راجع به نفت ما افزایشی بر مالیاتش قائل نشده ایم (صحیح است) و اینکه در قسمت اول ماده نوشته شده است از تاریخ ۱۱ خرداد عمل وزارت دارائی تصویب میشود این يك عمل حسابی است. شرکت نفت اشکالی ایران با یک مبالغه در نتیجه سرفه جوئی هفتکبه در انداز کردن موضوع توزیع نفت و بنزین در ایران کرده بود يك سرفه جوئی هالی کرده بود و يك مبلغ ده میلیون ربالی موجود داشت و این را مطابق امتیازها همان حق بدست بدولت ایران بدهد و حق هم بدست که مصرف کند و این پول همینطور مانده بود در دستان روما یا راه حلی پیدا کردیم که يك عنوان مالیاتی رویش بگذاریم و عطف کنیم بمسابق تا که این پول را بتوانیم بخرانیم دولت ایران بیاریم (صحیح است - احسنت)

راجع به بنزین ما هر لیتری ۷۵ دینار پیشنهاد اضافه می کنیم که این میشود هر يك حلبی که به صرف هر مردسه و ربال و ملاحظه می فرمایند سه ربال روی يك حلبی يك چیزی لیست . با يك حلبی يك انومیل - واری صد كيلو متر راه را طی میکنند و در انومیل بادی نیکلو متر يك

آن از روی حساب دقیق هشت دینار بیشتر میشود و بچه فائری در وقت کرابه حمل و نقل ندارد (صحیح است) چون اخیراً کرابه خیلی ترقی کرده است دیگر نمی توانستند از این عنوان هم استفاده کنند و قیمت کرابه و بهای حمل و نقل را بالا ببرند ولی اگر يك خورده فروشنده باشد که يك استفاده نامشروع میکنند آن را باید بدهد و بهای حمل چلو کبوی کنند و من هم تصور میکنم این سوء استفاده در آن چند روزی بود که نفت بنزین پیدا می شد و راه ما بسته بود ولی گمان میکنم حالا چون راهها باز شده است با باز شدن راه و رسیدن يك مقدار کالی و در هم جا این سوء استفاده از

بند نفت است. مذاکرات کالی است

رئیس - آقای سنوی

صفوی - بطوریکه آقای وزیر دارائی توضیح فرمودند این ده میلیون ربالی که در شرکت نفت سرفه جوئی شده بود برای اینکه بخرانه دولت بر گردد باید قانونی یاد کند تا وزارت دارائی پرداخته شود البته از تاریخ ۱۱ خرداد باید بپردازد وزارت دارائی داده شود. بنده فقط تذکری خواستیم بوزیر که این اضافه مالیات نفت بنزین را که در روز لایحه اش را تقدیم کردند از همان در روز هم گرفته میشود و امروز در کمیسیون بودجه مذاکرات زیادی شد و بالاخره مالیات نفت بر داشته شد یعنی ده دینار بنزین گذاشته شده بود و ده دینار بر رفت این قسمت مالیات نفت بر داشته شد و قسمت راجع به بنزین گذاشته شد و باقی ماند در صورتیکه از در روز و مالیات بنزین را میکشند هم مالیات نفت را که حریفان نفت از کمیته ای که تا در روز ۲۱ رال فرخته میشد از امروز شروع کرده اند. بقرون ۲۶ ربال و ۲۷ ربال و همین عنوان این اضافه مالیات را خورده فروشنده دارند و میکشند از مردم بنابراین بنده تذکر میدهم که نفت بعد از بنده باید قبل از تصویب مجلس مالیاتی در نبات نشود و دیگر اینکه راجع باین موضوع هم همانطور که این مالیات در کمیسیون تعدیل شد و وقت نفت را بر داشتند این راهم در نظر بگیرند

وقعت بنزین راهم از نایب تصویب بگیرد به از تاریخ جلوز
ومالیاتی هم که مورد ندارد (راجع به نفت) آهم گرفته شود
وزیر دارائی - در موضوع فرمایشات ندانیده محترم
خواستم عرض کنم این مطلب در مجلس شورای ملی سابقه
دارد و در چند دوره شورای هفت مالیات نفت و بنزین را
دولت پیشنهاد می کرد از همین جاستور میدادند در همان روز
بهرت که نفت که از خارج گرفته شود برای چه؟ بر این اینکه
جلو گیری بود از اطمینان انحصاری می خوانند و خلاف
رویه رفتار نموده و بشر مرد - موسساته از این کاربرد کنند.
(صحیح است) راجع به موضوع مالیات نفت هم که فرمودند
بعضی اینکه در کمیسیون موافقت شد که این اضافه نشود
پسند دستور دادم و دیگر رفع دفع و راجع با جفایان یکی دونا
خورده فروش البته اگر اضافه گرفتند بایستگیرند و خلاف
قانون است و این را باید شهر دارها رسیدگی کرده و
جلو گیری کنند و از این چیزی نیست که ما بآن متشکک بشویم
عده فرمایشاتند - صحیح است. مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد از آقای ذوققدر رسیده است خوانده میشود
پیشنهاد میکنم در ماده ۱۱ بجای کلمه "تأیید تصویب"
نوشته شود.
مطهر - صحیح است. قبول میکنم
وزیر دارائی - موافقت میکنم
رئیس - پیشنهاد آقای نایب:
پیشنهاد میکنم ماده ۱۱ بنبره زیر افزوده شود:
"و ماشین های آبیاری از این اضافه معافند
ظلمت - اجازه میخواهم بگویم توضیح کوچکی در این باب
عرض کنم اگر چه ظرافت استماع تمام شده است پسند هم
تصدیق میکنم. تذکره شده این بود که در خوزستان تشریف

برده اند آقایان و می دانند که در ساحل رود کارون یک
دسته تلبه هائی کار گذاشته شده است که بافت و بنزین کز
می کند و از کارون آب می کشند برای زراعت اگر چه در
این ماده قسمت راجع به نفت در کمیسیون حذف شده ولی
چون نسبت به بنزین اضافه شده و چون ماشین های نفتی
آلات و افزاری داشته اند که حالا بدست می آید غالباً از
دست استیصال ماشین انومبیل و ماشین های که مصرف بنزین
شود آورده اند و با استفاده از موتور آنها آبیاری می کنند
و این هم عمدتاً زیاد نیست حالا ماشین آبیاری یاد روزگار
است یا در سایر نقاط کشور در هر کجا هست چون برای
زراعت است و زراعت برای کشور مقصد است این بود که
پیشنهاد کردم ماشین های آبیاری را که عده شان هم زیاد
نیست اضافه نکنند چیزی فکیرند و این خیلی تأثیر می
در بودجه ندارد.
وزیر دارائی - ماشین های زراعتی بطور کلی با نفت
سیاه کار می کنند و ما هم چیزی اضافه نکردیم بخش حالا
اگر استثنائاً یکی در نا ماشین این صورتی را که ندانیم
محترم فرمودند داشته باشد تصدیق میفرمایند که این کنترلش
در حین عمل خیلی مشکل خواهد بود و ممکن است باین
عنوان قاچاق هم بشود

رئیس - رأی میگیریم بعاده خاتمه دادیم با این اصلاحی
که شد است موافقتن بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. کلمات ثانی مطرح است نظری نیست (استظهار شد)
رأی میگیریم نسبت به مجموع این قانون با ورقه آقایان که
موافقتند ورقه سفید خواهند داد.
(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۸۲ ورقه سفید و ۲
ورقه کبود و سه ورقه بی امضاء معدول شد)

اسامی موافقتن - آقایان - هدایت - مؤید فرماس - کاروزیان - ملک زاده آملی - نوبخت - لوسری - خیر رحمت - دکتر تاج بخش -
هدایت - مایه جری - درویش - طلس - طر و کبلی - دکتر نهودی - آزادی - عطایه جباری - ندم - ساکیان - مرزوق - دکتر جوهر - مسودی -
دکتر امیری - زورآوردی - شاهرودی - منصفی - مزاول - چاچی - مسودی - فرمائی - نوری - نوری - نوری - نوری - نوری - نوری -
مطهر - دیانک - عدیلی - عبط - بیات - نایب - هاشمی - لاریجانی - مکرر افشار - دکتر شنگ - دکتر سبسی - نایب - خرمی -
دکتر فولاد - خوری - اولیایی - خوس - دکتر شایب - غایب - نوری - وکیل - مصطفیان - یازدهی - هفت - ابراهیمی - موسی -
موس - خیرازی - پارسا - پرواچیان - جهرامی - گروزیان - منعم شنگ - اورنگ - ذوققدر - ملک مدنی - امیر ابراهیم - منتظر -
جرجانی - صاسی - دکتر ملک زاده - آرد - دکتر امیری - ضوی - نایب - یلیلی - دکتر طاهری - ضوی - نایب - یلیلی -
اسامی مخالفین - آقایان - آذری - مطهر - یگ پورو

رئیس - عده حصار در موقع اعلام رأی ۹۴ نفر ۸۲ رأی
تصویب شد.
۴ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون فرهنگ راجع
به القاء قانون فروش اولف
رئیس - آقای بیات
بیات - بنده یک پیشنهادی عرض کرده ام. یک لایحه
راجع به وفورات بود که چند جلسه قبل طرحی پیشنهاد شده
بود و پس از قابل توجه شدن مراجعه شد بکمیسیون فرهنگ
و از کمیسیون فرهنگ هم گزارش آن تقدیم شده اینک با
قید دوفوریت نفاذ کردیم که این گزارش در دستور قرار
بگیرد یک ماهه هم بیشتر نیست وقت زیادی هم از مجلس نخواهد
گرفت. (صحیح است).
رئیس - پیشنهادی هم از آقایان نمایندگان دیگر در
این زمینه رسیده است قرائت میشود:
مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی - پیشنهاد می نماید
که لایحه القاء فروش وفورات بقید دوفوریت مطرح شود.
طوسی - پیشنهاد دیگری هم رسیده است بهین معنون
و جماعاً ۱۸ امضاء دارد.
رئیس - چون این لایحه پیشنهادی دوفوریت و قنونات موقوفه
فوریت بیشتر ندارد. خیر کمیسیون خوانده میشود. بعد
بقیوت رأی گرفته میشود.
گزارش از کمیسیون فرهنگ به مجلس شورای ملی.
کمیسیون فرهنگ گزارش کمیسیون متبکرات راجع
به طرح قانونی پیشنهادی جمعی از آقایان نمایندگان محترم
دینتالیفاه قانون اجازه فروش املاک زراعتی و قنونات موقوفه
راحت خوز و مصلحه آوردن و آفای وزیر فرهنگ به تبادل
اقتدار نموده باینوعده ای که دادند فریباً لایحه قانونی جامعی
راجع باوقاف تهیه و تقدیم مجلس شورای ملی خوانند نمودند
شعبتاً با القاء قانون نامبرده نیز اظهار موافقت نمودند بنابر این
ماده واحده زیر تنظیم و اینک گزارش آن برای شورا اول
تقدیم میشود.
ماده واحده - قانون اجازه فروش املاک زراعتی و قنونات
موقوفه بموجب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۲۰ مشتمل بر نه ماده
از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

رئیس - موافقت با فوریت برای قبول فرمایشند (اکثر
برخاستند) صورت شد. ماده واحده مطرح است. آقای
ملک مدنی.
ملک مدنی - این لایحه دوفوریت است و دوفوریت دارد
باید بقیوت دوم آن هم رأی گرفته شود.
عده از نمایندگان - صحیح است.
رئیس - بسا خوب رأی گرفته میشود و بقیوت دوم آقایان
موافقت بر خیزند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده واحده
خوانده میشود:
ماده واحده - قانون اجازه فروش املاک زراعتی و قنونات
موقوفه بموجب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۲۰ مشتمل بر نه ماده
از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.
رئیس - موافقت با ماده واحده بر خیزند (اکثر برخاستند)
تصویب شد.
(۹ - قرائت مرالس وزارت دارائی راجع به گزارش کمیسیون
رسیدگی بجواهرات ساختنی)
رئیس - گزارش طرف وزارت دارائی به مجلس شورای
ملی رسیده است راجع به موضوع جواهرات و کمیسیون
مربوطه بآن که باطلاع آقایان میرسد:
ریاست مجلس شورای ملی
کمیسیون مرکب از نمایندگان مجلس شورای ملی
متتبعین دولت مأثور رسیدگی بجواهرات سلطنتی صورت
جلس اقدامات و رسیدگیهای خود و برای تقدیم به مجلس
شورای ملی باین وزارت ارسال داشته است.
اینک به امضا دستور مجلس مزبور که باهامی و ولی
کمیسیون رسیده در پیوست تقدیم میشود. مشتمل است مف
قرامید باطلاع آقایان نمایندگان میرسد.
رئیس - این چون مفصل است چلی کمیسیون و اطلاع
آقایان میرسانیم. (صحیح است)
وزیر دارائی - اجازه مینمایند؟
رئیس - بفرمایند.
وزیر دارائی - اجازه مینمایند بخوانند کلمه دوفوریت
جواهرات عرض کنم. این گزارش که از طرف کمیسیون

جواهرات تقدیم مجلس شورای ملی شد البته چون کمیسیون از طرف این مجلس معین شده لازم بود قبل از اینکه دوره مجلس تمام شود گزارش آنهم در همین مجلس مطرح گردد. (صبح است) خلاصه این گزارشی که بعداً چاپ میشود آقایان فراتت خواهند فرمود این است که کمیسیون بنام جواهراتی که محتاج برسد کمی بوده است رسیدگی کرده و چیزی کسر نبوده جز چند فقره و بنده میخواستم راجع بآست چند فقره که الهام شده کسر است یک توضیحانی عرض کنم که خاطر آقایان مستحضر باشد.

گفته شده است شش حلقه انگشتر (جمعی از نمایندگان - هشت حلقه) پلی هشت انگشتر و یک گوشواره و پنج جواهر چهار دانه مروارید در آن صورت بوده است.

راجع بانگشترهای بنده اطلاع دارم در موفیکه کمیسیون از طرف دولت به مصر انزام میشود برای مراسم عروسی از طرف هیئت دولت تسویبنامه صادر شد و اجازه دادند آن هشت حلقه انگشتر را در آنجا به تشخیص کمیسیون مقتضی میدادند برسم هدیه بدهند و همینطور هم عمل شده است و در صورت مجلس هم هست.

راجع به گوشواره هم در آن روز که آقای چم وزیر دربار سابق که حافظ این جواهرات بودند در کمیسیون حاضر شدند آتوقت این گوشواره بود ولی بعد معلوم شد که این گوشواره که اشتباهاً قرار داده بودند آنهم حاضر است و در موقع خودت ارائه میشود.

راجع به ۵۲ دانه مروارید مطابق تحقیقی که بنده کردم این مرواریدها بصورتیکه ازل تهیه شده بود لیست و تفسیر شکل پیدا کرده است یعنی اول بصورت تسبیح بوده است و بعداً بصورت گردن بند درآمده است و در این تفسیر بعضی دانه ها که بدرگ کردن بند میخورند ضمیمه آن شده چون اطلاع به بنده خیلی دیر رسید فرصت نکردم که راجع به این ۵۲ دانه مروارید تحقیق کافی بنمایم که فعلاً این ۵۲ دانه کجا است و چه شده است هنوز تحقیقات دقیق نشده و این را در جلسه مجلس آینده پس از تحقیقات به عرض مجلس خواهم رسانید و نیز این را میخواستم عرض کنم در همانوقتی که این جواهرات ساخته

میشد یعنی يك مقدار از جواهرات دولت را برداشتند برای ساختن بعضی قطعات و برای عروسی لازم بود يك مقدار جواهر کسر آمد. بود برای آن منظور ویکه داشتند و آن جواهراتی که از خزانه برداشته بودند کافی نبود و در حدود ۴۰۰ هزار الماس خارج از جواهرات دولتی بیرون اعلیحضرت پادشاه این در بازار خریداری شده و تشخیص که خودشان فروخته اند و ما وارد تهیه جواهرات بردماند آنها حاضرند و صورت مجلس هم حاضر است که آنها هم ضمیمه جواهرات شده پادشاه خارج ساختن و فلز پلاستی که لازم بوده است برای ساختن آنها اعلیحضرت پادشاه سابق پرداخته اند اینها هم اضافه میشود و این جواهرات و ضمیمه جواهرات سلطنتی است و به علاوه اگر چند حلقه انگشتر هدیه داده شده است به بعضی خارجی ها باید عرض کنم که يك مقدار جواهراتی که سلاطین را تشخیص دیگری به اعلیحضرت پادشاه سابق داده بودند از قبیل قداره و غیره اینها را هم بخزانه دولتی تسلیم کرده اند و اینها امروز جزو جواهراتی است که در خزانه بانک ملی ایران موجود است. بنده خواستم این توضیحات را عرض کنم که خاطر

آقایان مسیوق باشد.

۶۱. تصویب مرخصی آقایان امیر ابراهیمی و دکتر امیری
رئیس - دو فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده خوانده میشود.

آقای امیر ابراهیمی درخواست بیست روز مرخصی از ۲۴ شهریور ۱۳۲۰ نموده اند و کمیسیون عرایض و مرخصی با درخواست ایشان به وقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود.
رئیس - موافقین با مرخصی آقای امیر ابراهیمی برخیزند (انطباق قیام نمودند) تصویب شد. مرخصی آقای دکتر امیری. آقای دکتر امیری از دوم شهریور تا ششم مهر ماه ۱۳۲۰ بواسطه فقدان وسائل حرکت از حوزه انتخابیه خود غایب بوده اند و نتوانسته اند در مجلس حاضر شوند اکنون درخواست اجازه مدت غیبت خود را نموده اند کمیسیون عرایض عنقریب ایشان را موجه دانسته و با مرخصی ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن بر عرض میسد.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای دکتر امیری برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.
[۷. موقع دستور جلسه بعد ختم جلسه]
رئیس - فردا روز آخر جلسه دوره دوازدهم است نظر آقایان مختلف است بعضی ها میگویند صبح جلسه بشود بعضی ها میگویند عصر ....
عده از نمایندگان - صبح باشد بهتر است. صبح. صبح.

رئیس - از این قرار آقایان با صبح موافقت (صبح است) پس از آقایان خواهش میکنم فردا صبح ساعت ده ... (عده از نمایندگان - ساعت نه زیرا ساعت ده دیر است) بسیار خوب شما بشریف بیایید ساعت نه باشد. جلسه فردا صبح ساعت سه بظهر باشد دستور هم تصویب صورت مجلس (مجلس ساعت سه و ربع بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی. حسن اعتماد پاری

قانون

راجع با اصلاح قانون بودجه کل سال ۱۳۲۰ کشور

- ۱ ماده - وزارت دارایی مجاز است اشکات حقوق موضوع قانون ششم آبان ۱۳۲۰ را در پنج ماه آخر سال ۱۳۲۰ از محل صرفه جوئی اعتبارات بودجه کشور بپردازد.
- ۲ ماده - وزارت دارایی مجاز است تا مبلغ چهارصد میلیون ریال استاد خزانه با سر رسیده هائی که از چهار ماه تجاوز نکند در جریان گذاشته و اعتبار لازم برای بهره آن در بودجه هر سال منظور دارد.
- مستوفیهای دولتی مکلفند این اوراق را در سر رسید بجای پول نقد بهای اسمی آنها قبول نمایند.
- خرید و فروش و تزول این استاد برای تمام اشخاص طبیعی و حقوقی و عمومی آزاد است
- اصل و بهره استاد خزانه با ارزش خارجی قابل پرداخت نخواهد بود.
- ۳ ماده - تبدیل اداره کل بهادری وزارت بهادری و اداره کل کشاورزی وزارت کشاورزی و شنیده شدن سازمان اداره کل انتشارات و تبلیغات وزارت فرهنگ و سازمان اداره امنیه وزارت کشور از روز سوم شهر بهرمه ۱۳۲۰ تصویب میشود.
- ۴ ماده - در مواردی که تشخیص هیئت وزیران انجام تشریفات مناقشه اسباب تاخیر برقراری انتظامات کشور نامین خوب را بر اساسی شناخته شود اجرای تشریفات مذکور تا آخر سال ۱۳۲۰ اجباری نخواهد بود.
- ۵ ماده - کتدی که بمنظور تأمین خوراک کشور وارد شده و بازرگاری میشود از خرید تصدیق صدور معاف است
- ۶ ماده - از اول مهرماه ۱۳۲۰ ماهی سه هزار ریال بشرح زیر در بازه و دوه مرحوم کیشرو شاهرخ از عمده درآمد عمومی کشور برقرار میشود:
- بانو کتابون عمال و دوشیز مبرین شاهرخ مادام که شوهر اختیار نکرده اند هر یک ۷۵۰ ریال آقایان بر فرد شاهرخ و داریوش شاهرخ مادام که سن بیست و یکسال نرسیده اند هر یک ۷۵۰ ریال.
- ۷ ماده - بر شهرداری که طبق ماده چهار قانون ششم بودجه ۱۳۱۸ برای آقایان پرویز و محبوب فرزندان مرحوم علی اکبر دارد تعیین شده بود ماهی دو هزار ریال افزوده میشود و نیز مبلغ ۷۵۰ ریال در ماه پنج خانم مادر و ۷۵۰ ریال ماه بهالطیاح خانم خواهر مرحوم که در کفالت او بوده اند مادام که شوهر اختیار نکرده اند تصویب میشود.
- ۸ ماده - وزارت دارائی مجاز است کسر معاف پنج مائه آخر سال ۱۳۲۰ اداره کل شهرهای را از عمده صرفه جوئی بودجه سال ۱۳۲۰ آن اداره بپردازد.
- ۹ ماده - اقدامات زیر تصویب میشود:
- الف - انتقال دمت میلیون ریال از محل صرفه جوئی اعتبار ۱۳۲۰ وزارت جنگ به اعتبار سال مذکور اداره امنیه
- ب - افزایش بیست میلیون ریال برای معاف پیش بینی شده و غیر قابل احتراز از صرفه جوئی اعتبار بودجه ۱۳۲۰ کشور بماده ۷۵ بودجه مذکور.
- ج - تأمین محل پرداخت نهادهای مربوط به راه سازی از صرفه جوئی اعتبار ماده ۵۸ بودجه کشور بمواد
- وزارت دارائی.
- د - تأمین کسر بعضی اعتبارات بودجه ۱۳۲۰ وزارت بهادری از صرفه جوئی مواد دیگر بمیان بودجه بهادری وزارت دارائی.

۵ - تکمیل عده دیر و آموزش کار برای کلاسهای موجود از محل اعتبار تأسیس آموزشگاهها و کلاسهای دبستان و دبیرستان منظور در بودجه ۱۳۲۰ وزارت فرهنگ و تأمین کسر اعتبار ماده ۱۴ بودجه مذکور از اعتبارات مصرف شده دبستانهای جدید بامه واقت وزارت دارائی.

۱۰ ماده - وزارت دارائی مجاز است در مورد مازاد ارزی دولت تفاوت اعتبار هر پهلوی ۱۴۰۰ ریال را نسبت به نرخ فعلی ارز پرداخته و بابت صرفه جویی اعتبارات بودجه ۱۳۲۰ کشور محسوب دارد.

۱۱ ماده - عمل وزارت دارائی به لزوم ۱۰ دینار در هر لیتر بر مالیات بنزین و پنج دینار در هر لیتر بر مالیات نفت از تاریخ ۱۱ خردادماه ۱۳۲۰ تصویب و از هفتم آبان ۱۳۲۰ بر مالیات بنزین هر لیتر یازده دینار افزوده میشود.

تبصره ۱ - کلیه مواد نفتی موجود در دست تولید کنندگان و نمایندگان آنها و وارد کنندگان و نمایندگان آنها از تاریخ هفتم آبان ۱۳۲۰ مشمول مالیات مقرر در بالاست اعم از اینکه نسبت به آنها معامله قبلی شده باشد یا نشده باشد.

تبصره ۲ - مقررات این قانون نسبت به موجودی هفتم آبان ۱۳۲۰ بحد مواد نفتی نامبرده نیز قابل اجرا بوده و معاملاتی که قبل از آن تاریخ بین تولید کنندگان و وارد کنندگان مواد نفتی با نمایندگان آنها و مصرف کنندگان واقع شده ولی جنس آن تاریخ نامبرده تحویل نگردیده مشمول مالیات جدید بوده و فقط در صورتی قابل اجراست مگر آنکه خریدار مالیاتهای مقرر را طبق قانون پیرو شده پرداخت کند.

این قانون که مشتمل بر یازده ماده است در جلسه هشتم آبانماه یک هزار و سیصد و بیست و پنجمین مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

الغاء قانون اجازه فروش املاک زراعتی و قنوات موقوفه

ماده واحده - قانون اجازه فروش املاک زراعتی و قنوات موقوفه مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۲۰ مشتمل بر ۹ ماده از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هشتم آبانماه یک هزار و سیصد و بیست و پنجمین مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری